

De Brugsche Metten.

V. 2

De Straaten van Brugge. Vijfde bedrijf. Derde tooneel.
Van tijt tot tijt verward gemischt in de verte.
Komt Van Ghistel.

Van Ghistel. O schriklijk, schriklijk! Bloed al alle kanten
en lijken en het bleekend spook der dood.
Mijn god! Hoe vreeslijk stortten deze ridders,
bebloed, verminkt, verpletterd, schier gesmeerd
door wilde kolve en bijle en goedening,
op die reeds dikke laag van fransche lijken.
Hijzlijk. Ik hebbe gruwelen gezien
op wal en veld in ridderslike kampen,
doch nooit en had de gruwel mij doen wijken ---
En dat zijn poorters, dorpers, bijna lates,
armtierig volk, de konde schier niet wien
waarmede het behoode opgehangen.
Wie zou 't gelooven in heel Kerstenland?
Verloekte steen! Verloekte gildenvolk!
Verdoemde poort poortersland van Vlaanderen!
En zal ik dze schandey overleven,
ofwel mij reddey om erly te zyn
waner men dat betalen zal? Bij God!
Dit is het beste nog. - Daar komt eentwie.

Een woman monnik en een ridder in 't geweer.
Ik geloof het is mijn heer de Châtillon,
Komt Châtillon guldys door Flotte in monnik verkleed.

Flotte ~~komme~~ Châtillon een monnikskleed aanbiedend:

Ik bidde u, Monseigneur, aanhoor mij toch.

Van Ghistel. En dat 's de stem van Messer Flotte.

Flotte.

Ik smecke u.

Hier is een kleed voor u, en laat ons vluchten,
of 't is de dood - de dood!

Châtillon.

Hoe? Vluchten, zegt gij?

En zijt gij ridder, gij, heer Flotte, of raast gij?
of zijt gij met uw penne 't zweerd ontwend?
of zijt hebt gij in uw boeken leeren laf zyn? -
non jrie ~~van Ghistel~~ e Saint Denys! A la rescousse!
Châtillon!

Flotte.

Bij mijn ziel, zij zullen 't hooren.

O'k voele lyk koud water door mijn leen. -
Ik bidde u, Monseigneur, ik smecke u.

Châtillon.

Lafsaad!

Waar zyn mijn ridder en mijn wapenknechten?
Flotte. Heer, Messire, ik hebbe ze zien storten,
vermoord, verpletterd.

Châtillon.

Suft gij?

Van Ghistel.

Messire Flotte zegt de waarheid. Schriklijk
is onze nederlage.

Châtillon.

Onze nederlage?

Welhoe, gij ook, gij ook, Messer Van Ghistel?
Onze nederlage! Hoe? Een handrol poorters,
een stonnd verroerd van blinde razernij
tot ongewone en wilde dapperheid,

gelijk uw hert die van alom besprongen
zijn preeusheid schept uit doodlijk angst!
Ons nederlage! Kom, men zal 't u leeren.
Sus! Châtillon! Mon joie è Saint Doms!

Komen ridders.

Ga, Mortenay, Goran, Messires, waarlijk
gij komt ver pad. Het schijnt Messer van Ghistel
en Hotte zijn verlegen door ^{wat} munitie.

Wij moeten heusch hun nederlage wreken.

Mortenay. Ontijdig is uw schertsen, Monseigneur,
en gij zegt meer de waarheid dan gij denkt.
Onnuttig en onmogelijk nog te vechten.
Ik kusam die heelen een schuilplaats bieden,
en ben verheugd u hier met een te vinden
ten einde u ook mijn huis...

Châtillon. Gij ook, Messire?
Nu, wees gerust, wij zullen u beschermen.
Genoeg getwefel.

Mortenay. Gij hoort mij, Châtillon.
Ik zal op tijd en stand u tatkning vragen.
Doch wil mij nu aanhooren, Monseigneur.
Wen ik u recht raad en matigheid
ten opzicht dezer nieuwe ondindaren,
loecht gij mij uit, en hakket liever naar
het zwetsen van Goran en Nogaret.
De zaken komen mijne leden staren.
Ik bidde u, Monseigneur, en lacht nu niet.
De Coninck heeft mij overtijd gezegd
hij zou, wanneer de ylden stonden opstaan,
mijn huis beschermen...

Châtillon. Pasque-Dieu! Messires,
Hoe vindt gij degen dorper? Heusch, nietwaar?
Of beter, neem, 't is dankbaarheid. Ai mi!
Zijn huis beschermen!

Mortenay. Zwijg, de Châtillon.
Ik hebbe met des ponters woord gelachen,
ver ruyt gedacht het zoude mij welken
gelegenheid verschaffen Monseigneur
te bergen en het geen van Monseigneur
zijn ridders en zijn heir zoude overblijven.
Hier is mijn hof. Ik bidde u, Monseigneur,
vreed binnen, als het u believen mag,
want elke stonde kon het wel te laat zijn.

Hotte. Och, Monseigneur, vreed binnen. Ik hoor gerucht.
Och god, ik beef.

de ridder. Vreed binnen, Monseigneur;
de mortenay spreekt waarheid.

Hotte. Hakt! Zij naaden.
Châtillon. Is Frankrijks ridderschap vandaag betooven?
Zijt gij de Mortenay, Goran, van Ghistel,
de Plasian, Labilly, Nogaret?
of droom ik?

Mortenay. Ijslijk waar de droom, Messire,
doch ijzeliiker spookt rond mij de waarheid.
Zie daar, Messer, daar, ~~stappen~~ ^{stappen} van oud,
daar is de markt een dampend meer van bloed,
waarin de lijken onzer mannen zwemmen

of schrikkelijk verminkt in stapels liggen.
Uw leger is verniet, uw wapenknechten,
uw peusdewolk, uw ridders, Monseigneur.
De dulle Klauwaard of zoeken door de staten,
ontembaar, onweerstaanbaar, zegenierend,
wie uit de slachting mocht ontsnappen.
Geen weerstand is nog mogelijk — mogelijk, zegge ik.
En het bewijs ervan is dat ik hier ben
in plaats van daar.

Châtillon. Het zaak dus kunnen waar zijn?
Morteny. Daar ligt Gauthier de Starrebruck, Du Puy,
Crequi, Rieux, Moncontour, Montmichel —

Hier staat wat blijft van uwe ridderschap;
't is al. — Een schandde om zeggen, ongelooft! —
Maar wij, de ridders, zijn op heden eerstmaal
niet teek geheden met onrede poeters,
met dorpe leiden, en wij zijn — verslegen.

Hote. Och God, och God! 't is zeker dat zij quaden.
deridder. Vrees binnen, Monseigneur, wij smeeken u.

Châtillon. Verslegen dus — verslegen — ja, verslegen;
door poeters, dorpe, laten, wij verslegen —
ontfaamd, onteerd, ontruidend en ontadeld —
O neen, 't en kan niet zijn. — Onteerd, Messire!
Verstaat gij? Ik, Jacques de Châtillon,
de gunsteling van Jeanne de Navarre
onteerd, bespot door gansch de ridderschap
van Frankrijk, van de heele Kerstentheid,
door 't dorpe volk gewogen met den vinger;
verstaat gij, heeren, en begrijpt gij dat?
Ik vraag u of dat mogelijk is, Messire?

deridder. O Monseigneur.

Châtillon. Verslegen — niets te doen —
onmachtig, hebben zij gezegd, onmachtig —
maar hebben wij dan geene zwaarden meer?
Maar sta ik hier alom een Kersten ridder? —
Vooruit! Vooruit! Mon Jorie è Saint Denis!
Châtillon! — Hoe? gij blijft daar staan lijk steenen? —
Wahr, gij zijt verraders, lafaard, — Dorpe!
Oe Châtillon gaat zijne ridders vinden.

de ridder hem tegenhoudend:

In Godnaam, Monseigneur! — Gij zijt ontsteld,
Kom tot uw zeloen weer —

Châtillon tegenwoordsteland: Men houdt mij tegen?

Morteny. Kom, volg ons, Monseigneur.

Châtillon. Laat los! Laat los!

Ik wille rechten, mijne ridders wreken,
dat muitersvolk verpletteren, verselgen!
Laat los, zegge ik.

Morteny. Gij zijt alleen, onmachtig.

Châtillon. Onmachtig! Helle door mijn lijf en Ziel!

Onmachtig — Oh!

Hij bijt woedend in zijn zwaard.

Morteny.

Ontwringt hem toch zijn zwaard.

Men wringt hem het zwaard uit de handen.

Chitillon. Mijn zwaard, mijn zwaard! - ontkwispelend en gerangen! -
Mijn hange mij nu op gelijk en laat.
Of beter, neen, ik smeek u om het leven
Een weene. Ziet, ik weene lijk een vrouw,
en eens was ik een ridder.

Goraz. Seigneur Dieu!

Hij wordt, geloove ik, zinneloos.

Morteny. O Hemel,
hoe strenglijk straft gij deze drieste trotscheid!

Wachte. Wacharm! Daar zijn de Klauwars! 't is te dood!

De hemel zij onze arme ziel genadig!

Naderende stemmen: Schild ende vriend! Wat valsch is valsch is!

Schild ende vriend! of slaak al dood!
Sla dood!

Morteny. Een Stunde nog, en 't is te laat. - Messire,
gij moet u redden voo der riddery wake.

Chitillon (Ardwaals):

De wake? Ja, mijn vriend, de wake is zoet.

Geef mij mijn zwaard terug. Ter wake, ridder!

Of zij zal bloedig zijn.

Morteny hem luidend: Alhier, Messire.

Alleen binnen in het hof van Morteny.

~~Bursche~~

Bursche

Comulspelen von Hamme gilden

1. de Kruyke Mellen
2. De indorgang der Kerel

~~R. R.
Burschare
Noordstraat~~